

СТИЛІ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ДЛЯ МІЖНАРОДНИХ ПУБЛІКАЦІЙ Ч. II

**Оксана Кордюкова,
Наукова бібліотека НаУКМА,
2012 р.**

CHICAGO / TURABIAN

Chicago стиль

Чикаго Стиль забезпечує дві різних системи цитування: авторської системи та системи послідовності цитування - гуманітарний стиль (нотатки та список літератури) і науковий (громадські науки) стиль (дужках автор / дата посилання і список літератури).

Turabian стиль

Turabian є спрощеною версією стилю Чикаго і був розроблений спеціально для студентів, які пишуть статті, на відміну від Чикаго, яка спочатку була розроблена для видавців. Turabian - це народна назва стилю письма.

(Повна назва довідника *Керівництво для письменників курсових робіт, дисертацій та дисертацій*, але це зазвичай називають на прізвище його автора, Кейт Л. Turabian, який розробив його для Університету Чикаго).

ПОСИЛАННЯ В ТЕКСТІ

Посилання в тексті позначаються виносками. В кінці сторінки (записка) перераховуються виноски з описом посилань. В кінці тексту створюється список використаної літератури, де вноситься інформація про цитування у вигляді бібліографічного опису.

Type Тип	Example Приклад
Documentary-note Документальні ноти	In the text: У тексті: Use superscript ¹ for endnote and footnote numbers in the text. Використання індексу ¹ для виноски і виноска номера в тексті. He concluded that the book "will stimulate thought about important questions. Swallowed whole, its effects would be disastrous." ¹ Він прийшов до висновку, що книга "буде стимулювати думка про важливі питання. Ковтати цілком, його наслідки будуть катастрофічними» ¹ . In the note: У записці: The note number is followed by a period and space. У записці номер пішов період і в просторі. 1. 1. John Maynard Smith, "The Origin of Altruism," <i>Nature</i> 393 (1998): 639-40. Джон Мейнард Сміт "Походження альтруїзму," <i>Nature</i> 393 (1998): 639-40.
Bibliographic entry Бібліографічного опису	Smith, John Maynard. Сміт, Джон Мейнард. "The Origin of Altruism." <i>Nature</i> 393 (1998): 639-40. "Походження альтруїзму". <i>Природа</i> 393 (1998): 639-40.

ФОРМАТ ЗАПИСУ ПОСИЛАННЯ СТИЛЕМ CHICAGO.

Основні правила цитування.

Автори.

Керівники (автори). Назва. Вторинні відповідальні. Інформація про публікацію.

- ❑ Автора(ів) розміщують перед назвою.
- ❑ Прізвища та ініціали першого автора вносяться у зворотній формі. Всі інші – у тій формі і в тому порядку, як знайдені в джерелі.
- **Один автор** - Smith, John K. *Назва.*
- **Два автори** - Smith, John K., and Tim Sampson. *Назва.*
- **Три автори** - Smith, John K., Tim Sampson, and Alex J. Hubbard. *Назва.*
- **Чотири або більше авторів** - Smith, John K., et al. *Назва.*
- ❑ Якщо основним відповідальним за документ є не автор, а редактор чи диригент (для муз. творів), то слова “редактор” і “диригент” скорочуються до “Ed. чи Cond.”
- **Один редактор** - Smith, John K., ed. *Назва.*
- **Два редактори** - Smith, John K., and Tim Sampson, eds. *Назва.*

- **Один диригент (керівник)** – Smith, John K., cond. *Назва.*
- ❑ Існує багато книг (документів), де в роботі над ними окрім авторів взяли участь і інші особи (редактори, перекладачі, сценаристи та виконавці (для фільмів) та ін.). Вони і будуть вторинними авторами.
- **Автор і редактор** - Smith, John. *Назва.* Edited by Bill McCoy.
- **Автор і два редактори** - Smith, John. *Назва.* Edited by Bill McCoy and Tim Thomas.
- **Автор, керівник (диригент), два продюсери** - Smith, John. *Назва.* Conducted by Bill McCoy. Produced by Tim Thomas, Jane Horton, and Rex Bryant.
- ❑ Деякі джерела мають колективного автора. Назву організації пишуть на місці автора. Якщо ця ж організація є і видавцем, то її пишуть у відомостях про джерело видання.
- **Колективний автор** - American Psychological Association. *Назва.*
- **Уряд, як автор** - Illinois Department of Industrial Relations. *Назва.*
- ❑ Якщо книга (документ) не мають автора, то першою пишеться назва книги (документу) **не курсивом**, як в інших випадках.
- **Приклад:** Webster's Dictionary. (1995). Springfield, MA: Merriam-Webster.

- ❑ Іноді потрібно описати частину книги (документа, тобто главу, розділ, параграф, або статтю з журналу. Їх треба описувати за такими правилами:
- **Автор і редактор глави і двох упорядників книги -**
Smith, John. "Chapter Title." Edited by Bill McCoy. In *Book Title. Compiled by Russell Engels and Steve Simpson*.
- **Автор і перекладач статті -**
Smith, John. "Article Title." Translated by Bill McCoy. *Periodical Title*

Назви.

- ❑ Якщо є посилання на книгу, тобто ціле самостійне видання, то назва виділяється курсивом.
- ❑ Якщо посилання на статтю, вірш, есе чи ін. (аналітика) з цілого видання, то назва береться в лапки і не виділяється курсивом, а джерело (назва цілого видання) виділяється курсивом.
- ❑ Після інформації про автора і назву документа йде інформація про видання. В **Chicago/Turabian** не скорочують місяці.

Приклади: Book — Last, First M. *Title*. City: Publisher, Year Published.

Journal — Last, First M. "Article Title." *Title*, Series, Volume, no. Issue (Month Date, Year Published), Page(s).

Magazine — Last, First M. "Article Title." *Title*, Month Date, Year Published.

Newspaper — Last, First M. "Article Title." *Title* (City), Month Date, Year Published.

- ❑ Якщо інформація про якусь складову опису відсутня, то можна описати без неї, але при цьому відповідно проставити пунктуацію.
- ❑ Для того, щоб роз'яснити читачеві який тип джерела ви використовували, то після назви можна додати «мультфільм», «карта» чи ін., які не є типовими для опису і рідко використовуються.
- ❑ При цитуванні неперіодичних джерел, інформація про видання, серію та обсяг вміщують після назви.

Приклад: Smith, John. *Power*. Edited by Tom Riley. 5th ed. Vol. 12 New York: Random, 2002.

КНИГА: письмові роботи або композиції (що пов'язані між собою), які були **опубліковані**.

Посилання на друковане видання:

- ❑ Інформацію про автора та назву книги можна знайти на обкладинці чи на інших наступних сторінках.
- ❑ На наступній (титульній) сторінці зазвичай присутня інформація про видання (2, допов., переробл.), місце видання, видавця та рік видання.

Приклад: Twain, Mark. *The Adventures of Tom Sawyer*. Irvine: Saddleback Educational, 1999.

Посилання на друковане видання, відтворене online:

- Коли посилання на друковані джерела відтворюються online, то не обов'язково включати інформацію про видавця сайту чи дату електронного видання.
- Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. *Book Title*. City: Publisher, Year Published. Accessed Month Day, Year. URL.

Приклад: Twain, Mark. *The Adventures of Tom Sawyer*. Irvine: Saddleback Educational, 1999. <http://books.google.com>.

Посилання на друковане видання, знайдене в базі даних:

- В базах даних здебільшого присутні електронні версії друкованих видань (книг, журналів). Зазвичай визначити це можна, якщо книга містить інформацію друкованого видання (місце видання, видавця, рік видання).
- Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. *Book Title*. City: Publisher, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Morem, Susan. *101 Tips for Graduates*. Ferguson, 2005. Infobase Publishing eBooks.

ЖУРНАЛ: періодика, яка публікується для спеціальних груп суспільства, що знаються на якомусь питанні чи проблемі та окремих професій. Здебільшого публікується щомісяця, і часто має тому та випуски.

Посилання на друковане видання періодики (журнал).

Структура опису: Last, First M., and First M. Last. “Article Title.” *Journal Title*, Series, Volume, no. Issue (Month Date, Year Published): Page(s).

Приклад: Jacoby, William G. “Public Attitudes toward Government Spending.” *American Journal of Political Science* 38, no. 2 (May 1994): 336-61.

Посилання на журнал, опублікований online, що не має друкованої версії:

- ❑ Online-журнал має власну назву, свій веб-сайт, томи і випуски в роках. (але здебільшого не мають кількісної інформації про сторінки).
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Journal Title*, Series, Volume, no. Issue (Month Date, Year Published): Page(s). Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Ashok, Savitri. “Gender, Language, and Identity in *Dog eaters*: A Post Colonial Critique.” *Postcolonial Text* 5, no. 2 (2009).
www.postcolonial.org.

Посилання на журнал, знайдений в базі даних:

- ❑ URL включаємо в опис, якщо він стабільний, в іншому випадку пишемо назву бази даних.
- ❑ В кожній базі даних присутня інформація про видання та окрему публікацію (статтю).

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Journal Name*, Series, Volume, no. Issue (Month Date, Year Published): Page(s). Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Jacoby, William G. “Public Attitudes toward Government Spending.” *American Journal of Political Science* 38, no. 2 (May 1994): 336-61. <http://www.jstor.org/stable/2111407>.

ГАЗЕТА: щоденне чи щотижневe видання, що включає інформацію про політичні події, суспільне життя, бізнес, мистецтво, розваги, спорт та ін.

Посилання на статтю з газети (друкованого видання):

- ❑ Включаємо в опис місто видання, якщо назви міста немає в назві газети, і не включаємо – якщо це видання національне або загальновідоме.
- ❑ Якщо газета місцевого значення і в назві газети не значиться місце видання, то його пишемо після назви газети в дужках і не курсивом.
- ❑ Якщо стаття знаходиться на декількох сторінках безперервно, то пишемо кількість сторінок так: **Pages 112-14**, (не **Pages 112-114**).

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Newspaper Title* (City), Month Date, Year Published.

Приклад: Bowman, Lee. “Bills Target Lake Erie Mussels.” *The Pittsburgh Press*, March 7, 1990.

○

Посилання на статтю з газети (друкованого видання), знайдену на веб-сайті:

- ❑ Включаємо в опис місто видання, якщо назви міста немає в назві газети, і не включаємо – якщо це видання національне або загальновідоме.
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Newspaper Title* (City), Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Bowman, Lee. “Bills Target Lake Erie Mussels.” *The Pittsburgh Press*, March 7, 1990. <http://news.google.com>.

Посилання на статтю з газети, розміщеної в базі даних:

- ❑ Включаємо в опис місто видання, якщо назви міста немає в назві газети, і не включаємо – якщо це видання національне або загальновідоме.
- ❑ URL включаємо в опис, якщо він стабільний, в іншому випадку пишемо назву бази даних.
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Newspaper Title* (City), Month Date, Year Published, Edition ed. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Anand, Geeta. “Fire and Fumes Can’t Drive Indians from Hellish Village.” *Wall Street Journal*, April 2, 2010, Eastern ed. ProQuest Newspapers.

Посилання на статтю з газети, опубліковану безпосередньо в режимі online (електронне видання, що не має друкованої версії), можна сказати, що це веб-сайт:

- ❑ Включаємо в опис місто видання, якщо назви міста немає в назві газети, і не включаємо – якщо це видання національне або загальновідоме.
- ❑ Інформацію про видавця можна знайти в кінці електронної сторінки.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Newspaper Title* (City), Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Sutter, John D. “Why Internet Connections Are Fastest in South Korea.” *CNN Tech*, March 31, 2010. www.cnn.com.

Посилання на статтю з газети, яка має одночасно друковану і електронні версії:

- ❑ Так як неможливо ідентифікувати окремо друковану версію опублікованої інформації, ми можемо припустити що це джерело було опубліковане або лише онлайн, або одночасно - і онлайн і у друкованому вигляді. З цієї причини нам непотрібно брати до уваги стандартну інформацію газетної публікації (таку як номери сторінок), але замість цього, потрібна інформація веб-сайту. це допоможе читачам ідентифікувати джерело.
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Newspaper Title* (City), Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Hernandez, Javier C. “Sharp Rise in Home Sales in February.” *New York Times*, April 5, 2010. www.nytimes.com.

ВЕБ-САЙТ: сукупність веб-сторінок, доступних у мережі (Інтернеті), які об'єднані як за змістом, так і навігаційно.

- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.
- ❑ Назва веб-сайту (як джерела) курсивом не виділяється, а назва блогу – виділяється курсивом.

Посилання на статтю веб-сайту, де автор і дата публікації знаходяться в кінці статті:

- ❑ На веб-сторінці видно назву сайту, назву статті сайту, автора і дату публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” Website title. Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Satalkar, Bhakti. “Water Aerobics.” Buzzle.com. July 15, 2010. www.buzzle.com.

Посилання на статтю веб-сайту, де автор і дата публікації знаходяться на початку статті, одразу після назви.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” Website title. Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Brown, Damon. “Bad Strategy: At E3, Microsoft and Sony Put Nintendo on the Defense.” BNET. June 14, 2010. www.cbsnews.com/moneywatch.

Посилання на статтю веб-сайту, де автор одночасно є і видавником (може бути організація):

- Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” Website title. Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Bureau of Consular Affairs, U.S. Department of State. “India.” Travel.State.Gov. February 17, 2010. <http://travel.state.gov>.

БЛОГ (Blog): веб-сайт з регулярними записами, який дозволяє коментарі та обговорення.

- Типи повідомлень в блозі: Стандартний блог = [веб-журнал повідомлення (Web log post)]; подкаст або аудіо блог = [Audio повідомлення блогу (Audio Blog post)]; Vlog або Video Blog = [відео блог (Video blog post)].
- Назва блогу, як джерело інформації виділяється курсивом.

Посилання на статтю блогу:

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Website Title* (type of blog post), Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: Schonfeld, Eric. “Google Throws 38.8 Million to the Wind.” *TechCrunch* (web log), May 3, 2010. www.techcrunch.com.

БАЗА ДАНИХ: впорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовуються спільно, та призначені для задоволення інформаційних потреб користувачів ; структурована електронна колекція, яка може містити повні тексти статей, рефератів, даних і цитат - як правило, потрібен доступ по підписці.

Посилання на матеріали, опубліковані в базах даних безпосередньо онлайн базою даних (не має друкованого оригіналу).

- ❑ URL включаємо в опис, якщо він стабільний, в іншому випадку пишемо назву бази даних.
- ❑ Якщо інформація про автора статті відсутня, то назва статті йде перед датою публікації.
- ❑ Якщо існує дата електронного оновлення, то використовується дата, коли зміст було оновлено востаннє.
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.
- ❑ В нижньому колонтитулі сторінки часто міститься інформація про базу даних та видавця.

Структура опису: Last, First M. "Article Title." *Database Name*, Month Date, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: "J.D. Salinger." *Contemporary Authors*, February 25, 2010. Gale.

Посилання на енциклопедичні статті з бази даних:

- ❑ URL включаємо в опис, якщо він стабільний, в іншому випадку пишемо назву бази даних.
- ❑ Якщо інформація про автора статті відсутня, то назва статті йде перед датою публікації.
- ❑ В нижньому колонтитулі сторінки показано початкову інформацію про публікацію статті (назва енциклопедії, видання, рік видання, видавець, місце видання).
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. *Encyclopedia Name*. Edition ed. City: Publisher, Year Published. Accessed Month Date, Year. URL.

Приклад: *The Encyclopedia of World History: Ancient, Medieval, and Modern*. 6th ed. Boston: Houghton Mifflin, 2001. Credo Reference.

Посилання на газетну статтю з бази даних:

- ❑ Включаємо в опис місто видання, якщо назви міста немає в назві газети, і не включаємо – якщо це видання національне або загальновідоме.
- ❑ URL включаємо в опис, якщо він стабільний, в іншому випадку пишемо назву бази даних.
- ❑ Дату звернення до посилання включати тільки, якщо немає дати публікації.

Структура опису: Last, First M. “Article Title.” *Newspaper Title* (City), Month Day, Year Published, Edition ed. Accessed Month Day, Year. URL.

Приклад: Anand, Geeta. “Fire and Fumes Can’t Drive Indians from Hellish Village.” *Wall Street Journal*, April 2, 2010, Eastern ed. ProQuest Newspapers.

Стиль цитування CSE

Стиль цитування CSE - це система, що використовується авторами в галузі природничих наук для форматування документів і проведення досліджень інформації. CSE має дві різні системи: авторської системи та системи послідовності цитування. В своїх роботах студенти використовують авторську систему. Більшість біологів, зоологів, вчених, які займаються наукою про землю, генетиків та інших вчених, використовують «CSE-керівництво для авторів, редакторів і видавців» (7-е видання, 2006), запропонованою Радою з науки редакторів наукового стилю та формату (Council of Biology Editors).

Приклади цитування в тексті:

- ... Smith's ... (1958, 1963a, 1963b, 1967)
- (Smith 1979, 1980, 1982)
- (Dawson 1986a, 1986b)
- (Dawson GL 1986; Dawson WM 1986)
- (Smith TL and Smith UV 1990)(Smith and others 1986)
- (Smith, Jones, and others 1990)
- (Smith, Jones, and others 1990; Dawson 1986a, 1986b)
- (Powell 1858, cited in Forbes 1972)
- (Smith 1982, p 73)
- (Anonymous 1999)
- (CBE 1994)

Основні правила цитування.

Загальна форма опису книг:

Author/editor. Year. Title. Edition. Place of publication: publisher. #pages. Приклад: **Voet D, Voet JG. 1990. Biochemistry. New York: J Wiley. 1223 p.**

Автори, редактори:

- ❑ Формат імені автора (ів) записують таким чином: прізвище та ініціали першого автора потім наступних авторів. Кому після прізвища не ставлять, ініціали між собою пробілом і крапкою не розділяються.

Наприклад: Cajori F. 1929. A history of mathematical notations. Volume 2, Notation mainly in higher mathematics. Chicago: Open Court.

Luzikov VN. Mitochondrial biogenesis and breakdown. 1985. Galkin AV, translator; Roodyn DB, editor. New York: Consultants Bureau. 362 p.
Translation of: Reguliatsiia formirovaniia mitokhodrii.

Singleton P, Sainsbury D. 1987. Dictionary of microbiology and molecular biology. 2nd ed. New York: J Wiley. Plasmid; p 682-3.

Herbel R, Stromberg MW. 1976. Anatomy of the laboratory rat. Baltimore: Williams & Wilkins. Part C, Digestive system; p 43-54.

Gillman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. 1990. The pharmacological basis of therapeutics. 8th ed. New York: Pergamon. 1811 p.

- ❑ Якщо авторів від двох до десяти, то розділяємо їх між собою комами.
- ❑ Якщо авторів більше ніж десять, то записуємо перших 10 і ставимо «та ін.».
- ❑ Якщо в книзі записано прізвище та повне ім'я автора, то при описі посилання використовуємо прізвище та ініціали.
- ❑ Якщо стаття не має автора, то пишемо [Anonymous] – [Анонім].

Приклад: [Anonymous]. 1990. The pharmacological basis of therapeutics: recent findings. 8th ed. New York: Pergamon. 1811 p.

- ❑ Якщо автором є організація, то пишемо назву організації. І якщо організація має аббревіатуру, то її записуємо в дужках перед назвою організації.

Приклад: [ISO] International Organization for Standardization. 1979. Statistical methods. Geneva: ISO; (ISO standards handbooks: 3).

- ❑ Якщо немає автора, але є редактор(и), то їх записують замість автора і додають після їх переліку «редактор», «редактори».

Приклад: Council of Biology Editors. 1994. Scientific style and format: the CBE manual for authors, editors, and publishers. 6th ed. New York: Cambridge Univ Pr. p 640-6. Gillman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. 1990. The pharmacological basis of therapeutics. 8th ed. New York: Pergamon. 1811 p.

- ❑ Якщо є автор, перекладач і редактор, то записуємо в порядку: Прізвище та ініціали автора. Дата. Назва статті. (Наступні прізвища та ініціали перекладачів, укладачів, редакторів та ін.) розділяються знаком (;).

Приклад: Luzikov VN. 1985. Mitochondrial biogenesis and breakdown. Galkin AV, translator ; Roodyn DB, editor. New York: Consultants Bureau. 362 p. Translation of: Reguliatsiia formirovaniia itokhodrii.

Дата видання.

- ❑ Пишеться тільки рік видання.
- ❑ Якщо в списку літератури є більше ніж одна робота автора, то вони записуються за хронологією.
- ❑ Якщо роботи вийшли в одному і тому ж році, то їм прикріплюється біля року «a», «b» і т. д.

Назва книги.

- ❑ Зазвичай у назві книги тільки перше слово, власні імена та прикметник у власному значенні пишуться з великої літери. Існує кілька винятків: велика літера в скороченнях (наприклад: **pH**) і аббревіатурах назв столиць, крім того, хімічні префікси мають писатися з маленької літери, інакше слово міняє значення (наприклад: «o-Methylphenol», що означає «орто-заміщені сполуки», і «O-Methylphenol» – «кисень-заміщені сполуки».
- ❑ Якщо є вторинна назва або відомості, що відносяться до назви, то вони відокремлюються знаком двокрапка (:), що з обох сторін виділяється проміжками.
- ❑ Якщо книга написана іноземною мовою, то назва пишеться мовою оригіналу і супроводжується перекладом назви в квадратних дужках (□).

Том.

- ❑ Якщо ви посилаєтеся на окремий том із самостійною назвою, то після номера (числа) тому ставиться кома і пробіл, і пишеться назва тому (за тими ж правилами, що й назва книги).

Приклад: Cajori F. 1929. A history of mathematical notations. **Volume 2, Notation mainly in higher mathematics.** Chicago: Open Court. **Видання.**

- ❑ Якщо книга не першого видання, а другого, третього і т. д., то дана інформація записується цифрами з додаванням відповідних суфіксів («2nd», «3rd») та позначкою «ed.».

Приклад: [ASTM] ASTM Committee E-8 on Nomenclature and Definitions. 1976. Compilation of ASTM standard definitions. **3rd ed.** Philadelphia: ASTM. Gillman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. 1990. The pharmacological basis of therapeutics. **8th ed.** New York: Pergamon. 1811 p.

- ❑ Якщо посилання на перше видання, а вам відомо, що існують інші видання, то потрібно вказувати, що це "1st ed.".
- ❑ Якщо видання дається як "New revised edition" («занове переглянуте видання»), то відповідно діє скорочення слів у описі і записується як "New rev ed.".

Редактор і перекладач.

- ❑ Якщо книга має редактора чи редакторів (але не має автора), то записуємо прізвище та ім'я (по-батькові) редактора(ів) у тому форматі, як має бути записаний автор, відповідно після ПІБ (ставимо кому) і пишемо "**editor**" or "**editors**".

Приклад: Gillman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. 1990. The pharmacological basis of therapeutics. 8th ed. New York: Pergamon. 1811 p.

- ❑ Якщо книга є перекладом, то ім'я перекладача пишеться у тому ж форматі, що й ім'я автора, відповідно після цього ставимо кому і пишемо "**translator**".

Приклад: Luzikov VN. Mitochondrial biogenesis and breakdown. 1985. Galkin AV, translator; Roodyn DB, editor. New York: Consultants Bureau. 362 p. Translation of: Reguliatsiia formirovaniia mitokhodrii.

- ❑ Якщо книга має і редактора і перекладача, то вносимо їх у тій послідовності, в якій вони з'являються на титульному аркуші, і розділяємо їх знаком крапка з комою (;).

Приклад: Luzikov VN. Mitochondrial biogenesis and breakdown. 1985. Galkin AV, translator; Roodyn DB, editor. New York: Consultants Bureau. 362 p. Translation of: Reguliatsiia formirovaniia mitokhodrii.

Місце публікації.

- ❑ Місце публікації вносимо після видання, якщо інформації про видання немає, то після назви або після інформації про редактора(ів) чи перекладача(ів).

Приклад: Singleton P, Sainsbury D. 1987. Dictionary of microbiology and molecular biology. 2nd ed. **New York:** J Wiley. Plasmid; p 682-3.

Luzikov VN. Mitochondrial biogenesis and breakdown. 1985. Galkin AV, translator; Roodyn DB, editor. **New York:** Consultants Bureau. 362 p. Translation of: Reguliatsiia formirovaniia mitokhodrii. Mazria E. 1979. The passive solar energy book: a complete guide to passive solar home, greenhouse and building design. **Emmaus (PA):** Rodale. 435 p.

- ❑ Якщо на титульному аркуші подається інформація про декілька міст публікації, то в опис посилання вносимо перше зі списку.
- ❑ Якщо місто не зрозуміло якої країни, то рядом у дужках записують штат або країну, використовуючи поштові скорочення. Пишемо скорочення з великої літери і без крапок.

Приклад: Mazria E. 1979. The passive solar energy book: a complete guide to passive solar home, greenhouse and building design. **Emmaus (PA):** Rodale. 435 p.

- ❑ Якщо місто іноземне, то використовуємо його англійський еквівалент.
- ❑ Якщо місце публікації не знайдено, то пишемо "[place unknown]." (місце невідомо).

Видавець.

- ❑ Після місця видання через знак дві крапки (:) вносимо інформацію про видавця.
- ❑ Зауваження про скорочення в назві видавництва в стилі CSE. Правила скорочення імен видавців представлені в Дод. 2 шостого видання Керівництва по стилю CBE (CSE).

Ось кілька правил: Не включати нижченаведене:

1. Деякі артиклі, e.g. "The," "Les," "Der," "Die," "Das," "El," "La," etc.
 - ✓ of (якщо частина назви професійних організацій)
 - ✓ de (якщо частина назви професійних організацій)
 - ✓ Co.
 - ✓ Inc.
 - ✓ Ltd.
 - ✓ Press (крім University Press, як зазначено нижче)
 - ✓ S.A.
 - ✓ Verlag
 - ✓ "University Press" скорочуємо "Univ Pr."
2. Ініціали імені видавця вносяться у тому ж форматі, що й ініціали імені автора, без крапок.
3. Широко відомі терміни можна замінити скороченнями. Деякі розповсюджені скорочення див. нижче.

Деякі розповсюджені скорочення

Word	Abbreviation	Word	Abbreviation
Abstracts	Abstr	Laboratory	Lab
American	Am	Mathematical	Math
Annual	Annu	Microbiology	Microbiol
Association	Assoc	National	Nat
Biochemistry	Biochem	Nuclear	Nucl
Bulletin	Bull	Organic	Org
Chemistry	Chem	Physics	Phy
College	Coll	Review	Rev
Environmental	Environ	Science	Sci
European	Eur	Scientific	Sci
International	Int	Society	Soc
Journal	J	University	Univ

Приклад: Council of Biology Editors. 1994. Scientific style and format: the CBE manual for authors, editors, and publishers. 6th ed. New York: **Cambridge Univ Pr.** p 640-6. Voet D, Voet JG. 1990. Biochemistry. New York: **J Wiley.** 1223 p.

- ❑ Якщо видавцем є організація, то тут записуємо у форматі автора-організації – аббревіатурою, але без дужок.

Приклад: [ASTM] ASTM Committee E-8 on Nomenclature and Definitions. 1976. Compilation of ASTM standard definitions. 3rd ed. Philadelphia: **ASTM.** [ISO] International Organization for Standardization. 1979. Statistical methods. Geneva: **ISO;** (ISO standards handbooks: 3).

- ❑ Якщо інформація про видавця не може бути знайдена, то пишемо "**[publisher unknown]**." (видавець невідомий).

Сторінки (обсяг).

- ❑ Якщо ви посилаєтеся на повну книгу, то потрібно подавати загальну кількість сторінок і "р".

Приклад: Gillman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. 1990. The pharmacological basis of therapeutics. 8th ed. New York: Pergamon. 1811 p.

- ❑ Якщо посилання на кілька вибраних сторінок із книжки, то записуємо "р" з зазначенням відповідних сторінок.

Приклад: Herbel R, Stromberg MW. 1976. Anatomy of the laboratory rat. Baltimore: Williams & Wilkins. Part C, Digestive system; p 43-54.

Singleton P, Sainsbury D. 1987. Dictionary of microbiology and molecular biology. 2nd ed. New York: J Wiley. Plasmid; p 682-3.

- ❑ Перший і останній номери сторінок посилання тут пишуться через дефіс (тире).
- ❑ За правилами офіційного стилю CBE (CSE) ви маєте подати найменшу кількість необхідних цифр (205-7, 205-12 або 295-303). Тим не менше бібліотека рекомендує давати повний номер сторінки для ясності (205-207).
- ❑ Якщо сторінки йдуть не послідовно, то потрібно подавати весь ланцюг сторінок, розділяючи їх комою і пробілом.
- ❑ Якщо книга не розбивається на сторінки, то ви можете пропустити цю частину опису посилання.

Приклад: Cajori F. 1929. A history of mathematical notations. Volume 2, Notation mainly in higher mathematics. Chicago: Open Court.

Частина (глава), що має свою назву.

- ❑ Якщо ви посилаєтесь на конкретну частину або главу книги, то інформація вноситься тут, тобто після видавця.
- ❑ Ця частина чи глава можуть позначатися цифрами або літерами (або не мати позначення), після кількісного позначення ставиться кома і пишеться її назва.
- ❑ Після назви ставиться знак крапка з комою (;).

Приклад: Herbel R, Stromberg MW. 1976. Anatomy of the laboratory rat. Baltimore: Williams & Wilkins. **Part C, Digestive system**; p 43-54.

Singleton P, Sainsbury D. 1987. Dictionary of microbiology and molecular biology. 2nd ed. New York: J Wiley. **Plasmid**; p 682-3.

Переклад або серія.

- Якщо книга є перекладом, то після кількісної характеристики сторінок пишуть "Translation of:" і оригінальну назву.

Приклад: Luzikov VN. Mitochondrial biogenesis and breakdown. 1985. Galkin AV, translator; Roodyn DB, editor. New York: Consultants Bureau. 362 p. **Translation of: Reguliatsiia formirovaniia mitokhodrii.**

- Якщо книга є частиною серії, то назву серії і номер тому пишемо в дужках. Їм передуює знак крапка з комою (;). Назва і том серії розділені знаком двокрапка (:) і пробілом.

Приклад: [ISO] International Organization for Standardization. 1979. Statistical methods. Geneva: ISO; **(ISO standards handbooks: 3).**

Цитування в стилі CSE уривків з книги (аналітичний опис):

Загальна форма опису частини книги: Author of selection. Year. Title of selection. In: Author/editor of book. Title of book. Edition. Place of publication: publisher. Pages of selection.

Приклад: Kuret JA, Murad F. 1990. Adenohypophyseal hormones and related substances. In: Gilman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. The pharmacological basics of therapeutics. 8th ed. New York: Pergamon. p 1334-60.

Правила для опису частини видання, що стосуються написання автора, дати, назви обраної частини, редакторів та перекладачів, видання, місця видання, видавництва, сторінок, перекладу та серії такі ж самі як і для книжок.

- ❑ Правила для опису назви видання, звідки взята частина, ті ж самі, але попереду пишемо: "In: " і зазначаємо автора(ів) книги у тому ж форматі, що й автора(ів) статті.
- ❑ Якщо немає автора книги, але є редактор(и), то вносимо його (їх) замість автора книги. Ставимо кому (,) і пишемо ", editor" чи ", editors." Далі пишемо назву книги за правилами.

Приклад: Kuret JA, Murad F. 1990. Adenohypophyseal hormones and related substances. In: Gilman AG, Rall TW, Nies AS, Taylor P, editors. The pharmacological basics of therapeutics. 8th ed. New York: Pergamon. p 1334-60.

Правила опису періодики

Загальна форма опису статті з журналу:

Author. Year. Article title. Journal title volume#(issue#):pages.

Загальна форма опису статті з газети:

**Author. Date. Article title. Newspaper title;section:pages
(column#).**

Загальна форма опису статті з magazine-видання:

Author. Date. Article title. Magazine title:pages.

Автор(и). (Записують за тими ж правилами і у тому форматі, що й книги.)

- ❑ Формат імені автора (ів) записують таким чином: прізвище та ініціали першого автора потім наступних авторів. Кому після прізвища не ставлять, ініціали між собою пробілом і крапкою не розділяються.

Приклад: Crews D, Gartska WR. 1981. The ecological physiology of the garter snake. Sci Am 245:158-64, 166-8.

- ❑ Якщо авторів від двох до десяти, то розділяємо їх між собою комами.

Приклад: Gardos G, Cole JO, Haskell D, Marby D, Paine SS, Moore P. 1988. The natural history of tardive dyskinesia. J Clin Psychopharmacol 8(4 Suppl):31S-37S.

- ❑ Якщо авторів більше ніж десять, то записуємо перших 10 і ставимо «та ін.».

Приклад: Magni F, and others. 1988. BN-52021 protects guinea-pig from heart anaphylaxis. Pharm Res Commun 20 Suppl 5:75-8.

- ❑ Якщо стаття не має автора, то пишемо [Anonymous] – [Анонім]. Приклад: [Anonymous]. 1976. Epidemiology for primary health care. Int J Epidemiol 5:224-5, 226-8.

- ❑ Якщо автором є організація, то пишемо назву організації. І якщо організація має аббревіатуру, то її записуємо в квадратних дужках перед назвою організації.

Приклад: [SSCCCP] Scandanavian Society for Clinical Chemistry and Clinical Physiology, Committee of Enzymes. 1976. Recommended method for the determination of γ -glutamyltransferase in blood. Scand J Clin Lab Invest 36:119-25.

Дата.

- Для журнальних статей наводимо лише чотири цифри року.

Приклад: Crews D, Gartska WR. 1981. The ecological physiology of the garter snake. Sci Am 245:158-64, 166-8.

- Для газетної статті, дають рік, потім місяць (скорочено за першими трьома літерами і без точки) і день, наприклад, "2000 Jul 11."

Приклад: [Anonymous]. 1990 Aug 24. Gene data may help fight colon cancer. Los Angeles Times; Sect A:4.

Для статей з magazine:

- Magazine має формат дати як для газетної статті.
- Якщо це щомісячний журнал, то просто опустить день (число).

Приклад: Lu C. 1993 Sep. A small revelation: Newton has arrived at long last. Macworld:102-6.

- Якщо це дата сезону (весна, літо і. т. д.), то дають повну назву сезону, а не скорочену.
- Якщо дата включає в себе проміжок часу в межах місяців чи сезонів, то вони відокремлюються один від одного знаком тире (–), що не має проміжків з обох боків.
- Якщо magazine має томи і випуски, то дату можна привести у форматі як для журналу.

Назва.

- Назву статті записуємо простим текстом. Тільки перше слово, власні імена та прикметник у власному значенні пишуться з великої літери. Існує кілька винятків: велика літера в скороченнях (наприклад: **pH**) і аббревіатурах назв столиць, крім того, хімічні префікси мають писатися з маленької літери, інакше слово міняє значення (наприклад: «o-Methylphenol», що означає «орто-заміщені сполуки», і «O-Methylphenol» – «кисень-заміщені сполуки»).

Приклад: Eifel EL. 1976. Stereochemistry since **LeBel** and van't **Hoff**: part II. Chemistry 49(3): 8-13.

- Якщо є вторинна назва або відомості, що відносяться до назви, то вони відокремлюються знаком двокрапка (:), що з обох сторін виділяється проміжками.
- Якщо стаття редакційна (редактора видання і т. д.), то пишуть "[**editorial**]" одразу після назви, а потім ставлять крапку.

Приклад: Smith KY. 1991. New dangers in our field [**editorial**]. Am J Nucl Eng 12:15-6. Якщо стаття це лист до редактора чи редакції видання, то пишуть "[**letter**]" після назви, а потім ставлять крапку.

Назва magazine, газети чи журналу

- Назва журналу пишеться у форматі звичайного тексту. Кожне слово в назві пишеться з великої літери.

Приклад: [Anonymous]. 1976. Epidemiology for primary health care. **Int J Epidemiol** 5:224-5, 226-8.

- Найбільш поширені скорочення назв журналів: Якщо заголовок складається з одного слова, то його не скорочуємо.

Приклад: You CH, Lee KY, Chey RY, Menguy R. 1980. Electrogastrophic study of patients with unexplained nausea, bloating, and vomiting. **Gastroenterology** 79:311-4.

- В іншому випадку назви скорочуються так, подано у даній таблиці (див. вище).

Приклад: Magni F, and others. 1988. BN-52021 protects guinea-pig from heart anaphylaxis. **Pharm Res Commun** 20 Suppl 5:75-8.

- Для magazines і газет, якщо місце видання потрібно виділити, щоб відокремити одне видання від іншого, біля назви можна написати місце в дужках, а потім поставити крапку.

Том, випуск, розділ або параграф

- Якщо стаття із наукового журналу і розміщена послідовно на сторінках всього тому, подають номер тому (через цифри).

Приклад: [Anonymous]. 1976. Epidemiology for primary health care. Int J Epidemiol **5**:224-5, 226-8.

- Якщо стаття в додатку, пишуть "Suppl" (доповнення) після номера тому.

Приклад: Magni F, and others. 1988. BN-52021 protects guinea-pig from heart anaphylaxis. Pharm Res Commun **20 Suppl** 5:75-8.

- Якщо стаття із наукового журналу розміщена окремо у номері (випуску), подається номер тому, за ним - номер випуску у круглих дужках. Без пробілів до і після дужок.

Приклад: Eifel EL. 1976. Stereochemistry since LeBel and van't Hoff: part II. Chemistry **49(3)**: 8-13.

- Якщо стаття в додатку, пишуть "Suppl" (доповнення) після номера випуску.

Приклад: Gardos G, Cole JO, Haskell D, Marby D, Paine SS, Moore P. 1988. The natural history of tardive dyskinesia. J Clin Psychopharmacol **8(4 Suppl)**:31S-37S.

- Якщо стаття з газети, пишемо "Sect" і букву розділу або його номер.

Приклад: [Anonymous]. 1990 Aug 24. Gene data may help fight colon cancer. Los Angeles Times; **Sect A:4**.

Номери сторінок

- ❑ Враховуються номери сторінок. Якщо стаття з'являється послідовно на кількох сторінках, то між першою і останньою сторінкою ставимо знак **тире** (–) або дефіс. Не пишемо слів "pages,", "pp," і т. д.

Приклад: Crews D, Gartska WR. 1981. The ecological physiology of the garter snake. Sci Am 245:158-64, 166-8. Ви маєте подати найменшу кількість необхідних цифр (**205-7, 205-12 або 295-303**). Тим не менше бібліотека рекомендує давати повний номер сторінки для ясності (**205-207**).

- ❑ Якщо сторінки йдуть не послідовно, то потрібно подавати весь ланцюг сторінок, розділяючи їх комою і пробілом.
- ❑ Якщо є літера як частина номерів сторінок статті, то потрібно залишити її.

Приклад: Gardos G, Cole JO, Haskell D, Marby D, Paine SS, Moore P. 1988. The natural history of tardive dyskinesia. J Clin Psychopharmacol 8(4 Suppl):31S-37S.

- ❑ Якщо стаття з газети, можемо дати номер стовпця безпосередньо після номера сторінки в круглих дужках, наприклад, "**1(col 5)**."

Приклад: Rensberger B, Specter B. 1989 Aug 7. CFCs may be destroyed by natural process. Washington Post;Sect A:2 (**col 5**).

Посилання на джерела в Інтернеті стилем CSE.

- ❑ Записи в списку цитованих робіт перераховують в алфавітному порядку за авторами.

Загальні форми опису електронних ресурсів на:

Веб-сторінку:

Author. Update date. Document title. Title of complete work. <URL>.
Access date.

Журнальну статтю з бази даних online:

Author. Year. Article title. Journal title volume#(issue#):pages.
Database name. <URL>. Accessed date.

Газетну статтю з бази даних online:

Author. Date. Article title. Newspaper title;section:pages(column#).
Database name.<URL>. Accessed date.

Статтю з magazine, розміщену в базі даних online:

Author. Date. Article title. Magazine title:pages. Database name.
<URL>. Accessed date.

Основні правила цитування з бази даних online

- ❑ Якщо ви посилаетесь на електронну версію статті, яка має друкований еквівалент, то потрібно дати повну цитату еквівалентної друкованому варіанту статті.
- ❑ Цитування відбувається за тими ж правилами, що й цитування періодики.

Автори(за правилами опису періодики)

Оновлена дата

- ❑ Подаємо дату публікації документа чи останнього його оновлення у форматі: рік, потім місяць і число ("2000 Jul 11."). Назву місяця скорочуємо до перших трьох літер і крапку не ставимо.
- ❑ Якщо місяць і день невідомі, то ми їх опускаємо.
- ❑ Дата останнього оновлення веб-сторінки зазвичай подається на сторінці внизу або вгорі.
- ❑ Дата запису (чи опублікування, може) (статті) також може бути подана на сторінці на один рівень вище (наприклад, на сторінці що є переліком/списком статей).
- ❑ Якщо ви посилаетесь на електронну пошту, то даєте дату, коли листа було надіслано.

Назва(за правилами опису періодики)

- ❑ Якщо ви посилаетесь на веб-сторінку, то використовуйте або заголовок сторінки або назва, яка відображається в заголовку Netscape. (Якщо сторінка містить фрейми, краще правою кнопкою миші і виберіть "Відкрити фрейм у новому вікні", щоб отримати кадр назва).
- ❑ Якщо ви посилаетесь на електронну пошту, то використовуйте теми в якості заголовка. Потім слідує тема з "[Personal email].“
- ❑ Якщо ви посилаетесь на оголошення в списку обговорень або на форумі, використовуйте рядок теми в якості заголовка.

Назва більшої роботи

- ❑ Якщо цитування створюється на веб-сторінку, що є частиною більшої роботи подається назва більшої роботи.
- ❑ Зазвичай у назві книги тільки перше слово, власні імена та прикметник у власному значенні пишуться з великої літери. Існує кілька винятків: велика літера в скороченнях (наприклад: **pH**) і аббревіатурах назв столиць, крім того, хімічні префікси мають писатися з маленької літери, інакше слово міняє значення (наприклад: «o-Methylphenol», що означає «орто-заміщені сполуки», і «O-Methylphenol» – «кисень-заміщені сполуки».
- ❑ Якщо цитуєте статтю з електронної бази даних, тут вкажіть ім'я бази даних.

URL.

- ❑ Якщо джерелом є веб-сторінка, укладіть URL (або веб-адресу) сторінки в кутові дужки (< >).
- ❑ Якщо вихідна сторінка має структуру, то краще використовувати URL в рамках вашого цитування.
- ❑ Якщо стаття з онлайнової бази даних, дають URL головної сторінки бази даних в кутових дужках (< >), а не пряме посилання на статтю. Читач може знайти статтю за автором або назвою, а так як існує абонентське обслуговування, то не всі бази даних дозволяють вводити прямий URL. У друкованому нарисі не може бути веб-посилання, щоб перетворити його на звичайний текст, треба клікнути на це посилання правою кнопкою миші і видалити гіперпосилання.
- ❑ Якщо вам потрібно розділити URL, то розділяти його потрібно тільки після косої риски (slash).
- ❑ Якщо ви посилаетесь на електронну пошту, то цю частину можна опустити.

Дата доступу.

- ❑ Написати "Accessed" із зазначенням дати, коли ви отримали доступ до сторінки чи електронну пошту.
- ❑ Подаємо дату перегляду документа у форматі: рік, потім місяць і число ("2000 Jul 11."). Назву місяця скорочуємо до перших трьох літер і крапку не ставимо.
- ❑ Ця дата відрізняється від дати оновлення, тому що в цьому випадку ви проставляєте дату, коли востаннє переглядали цю сторінку, так як сторінка може зникнути або змінитися.

ПРИКЛАДИ ЦИТУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ:

- **[Газетна стаття]** Azar B, Martin S. 1999 Oct. APA's Council of Representatives endorses new standards for testing, high school psychology. APA Monitor. <<http://www.apa.org/monitor/tools.html>>. Accessed 1999 Oct 7.
- **[Стаття з електронного журналу]** Browning T. 1997. Embedded visuals: student design in Web spaces. Kairos: A Journal for Teachers of Writing in Webbed Environments 3(1). <http://www.as.ttu.edu/kairos/2.1/features/browning/index.html>>. Accessed 1997 Oct 21.
- **[Online книга]** Bryant P. 1999 Aug 28. Biodiversity and conservation. <<http://darwin.bio.uci.edu/~sustain/bio65/index.html>>. Accessed 1999 Oct 4.
- **[Сайт організації]** [CBE] Council of Biology Editors. 1999 Oct 5. CBE home page. <<http://www.councilscienceeditors.org>>. Accessed 1999 Oct 7.
- **[Email (лист)]** Franke N. 1996 Apr 29. SoundApp 2.0.2 [Personal email]. Accessed 1996 May 3.
- **[Стаття в електронному magazine]** Myhrvold N. 1997 Jun 12. Confessions of a cybershaman. Slate. <<http://www.slate.com/CriticalMass/97-06-12/CriticalMass.asp>>. Accessed 1997 Oct 19.
- **[Персональна (особиста) сторінка]** Pellegrino J. 1999 May 12. Homepage. <<http://www.english.eku.edu/pellegrino/default.htm>>. Accessed 1999 Nov 7.

ПРИКЛАДИ ЦИТУВАННЯ БАЗ ДАНИХ:

- Rissing S. 2000 Jul 23. Democracy can't function without scientific literacy. The Dispatch (Columbus): p 7B. Lexis-Nexis Academic Universe. <<http://web.lexis-nexis.com/universe>>. Accessed 2000 Jul 24.
- Wheat S. 2000. Health services: four people working to make the world a healthier place. Geographical 72.4 (1999): 88-89. FirstSearch. <<http://firstsearch.oclc.org>>. Accessed 2000 Jul 24.

В презентації використано інформацію з сайтів:

- ❑ <http://www.library.illinois.edu/bix/resources/journals/citationformat.html>
- ❑ <http://www.uwb.edu/wacc/resources/citingresources>
- ❑ <http://www.mla.org/store/CID25/PID341>
- ❑ <http://content.easybib.com/students/citation-guide/>
- ❑ http://www.russcomm.ru/rca_biblio/r/rozina05.shtml
- ❑ http://www.sciencemag.org/site/feature/contribinfo/prep/res/journal_abbrevs.xhtml#S
- ❑ <http://library.concordia.ca/help/howto/citations.html>
- ❑ <http://library.mcneese.edu/citestyl/csestyle.htm>
- ❑ <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/10/>

Дякую за увагу!

